

Sygn. akt IV KZ 65/13

POSTANOWIENIE

Dnia 29 października 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Michał Laskowski

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 29 października 2013 r.,

w sprawie z wniosku **R. W.**,

zażalenia pełnomocnika wnioskodawcy na zarządzenie sędziego Sądu

Apelacyjnego w [...] z dnia 26 września 2013 r.,

o odmowie przyjęcia zażalenia na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 19 września 2013 r.,

p o s t a n o w i ł,

**uznając zażalenie na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia
19 września 2013 r. za niedopuszczalne, utrzymać w mocy
zaskarżone zarządzenie.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny wydał w dniu 19 września 2013 r. postanowienie, w którym między innymi na podstawie art. 13 § 1 k.k.w. rozstrzygnął wątpliwości co do wykonania wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 26 kwietnia 2012 r., wydanego w sprawie z wniosku R. W. o odszkodowanie i zadośćuczynienie za niesłuszne tymczasowe aresztowanie. W postanowieniu zawarto pouczenie informujące o tym, że na postanowienie to nie przysługuje zażalenie.

Mimo tego pouczenia pełnomocnik wnioskodawcy wniósł zażalenie na opisane wyżej postanowienie. Zaskarżonym zarządzeniem odmówiono jego przyjęcia. Na to zarządzenie zażalenie wniósł pełnomocnik R. W.

Pełnomocnik wnioskodawcy zakwestionował wyrażone w uzasadnieniu zaskarżonego zarządzenia stanowisko wykluczające możliwość wniesienia zażalenia na postanowienie sądu wydane na podstawie art. 13 k.k.w. wówczas, gdy zażalenie takie wydał sąd odwoławczy. Zdaniem skarżącego, treść „art. 13 § 1 k.k.w. nie przewiduje żadnych wyjątków jeśli chodzi o możliwość zaskarżania postanowień od wykładni orzeczenia”. Skarżący uznał więc, że pogląd o niedopuszczalności zażalenia nie może być w tej sytuacji zaakceptowany i wniósł o uchylenie zaskarżonego zarządzenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Przepis art. 13 k.k.w. ma służyć wyjaśnieniu wątpliwości co do wykonania orzeczenia lub zarzutów co do obliczenia kary. Niewątpliwie nie można na jego podstawie dokonywać zmian lub uzupełnień orzeczenia, a więc wyroku lub postanowienia, po to, aby wyeliminować występujące w nim braki lub uchybienia. Z treści art. 13 § 1 k.k.w. wynika nadto, że wyjaśnienia wątpliwości co do wykonania orzeczenia dokonuje „sąd, który je wydał”. Na podstawie tego przepisu rozstrzygnięcia wątpliwości co do wykonania orzeczenia może dokonać zatem zarówno sąd pierwszej instancji, jak i sąd odwoławczy, zwłaszcza wówczas, gdy orzeczenie sądu odwoławczego miało charakter reformatoryjny. W art. 13 § 1 k.k.w. stwierdzono, że na postanowienie sądu przysługuje zażalenie. Przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego w toku rozpoznawania zażalenia na zarządzenie z dnia 26 września 2013 r. jest rozstrzygnięcie, czy zażalenie przysługuje również wtedy, gdy postanowienie na podstawie art. 13 § 1 k.k.w. wydane zostało przez sąd odwoławczy.

W toku postępowania wykonawczego, w kwestiach nie uregulowanych w kodeksie karnym wykonawczym stosuje się odpowiednio przepisy kodeksu postępowania karnego. Stanowi tak przepis art. 1 § 2 k.k.w. Z kolei w przepisie art. 426 § 1 k.p.k. ustawodawca przyjął, że od orzeczeń sądu odwoławczego oraz od orzeczeń wydanych przez Sąd Najwyższy nie przysługuje środek odwoławczy, chyba że ustawa stanowi inaczej. Przepis ten dotyczy nie tylko orzeczeń sądu

odwoławczego wydanych na skutek rozpoznania środka odwoławczego, stanowiąc równocześnie efekt przyjętej w postępowaniu karnym zasady dwuinstancyjności, ale dotyczy także wszelkich innych orzeczeń wydawanych przez sądy odwoławcze, choćby nie były one wydane bezpośrednio na skutek rozpoznania apelacji lub zażalenia. Przykładem takiego orzeczenia jest orzeczenie sądu odwoławczego o kosztach procesu za postępowanie odwoławcze. Mimo, że orzeczenie to zapada w postępowaniu „po raz pierwszy” i pomimo zawartej w art. 626 § 3 k.p.k. ogólnej reguły stanowiącej, że na orzeczenie w przedmiocie kosztów służy zażalenie, uznać trzeba, że na orzeczenie o kosztach wydane przez sąd odwoławczy zażalenie jednak nie służy, właśnie ze względu na regulację z art. 426 § 1 k.p.k. Reguła ta dotyczy także innych, wypadkowych orzeczeń wydanych przez sąd odwoławczy (zob. m. in. T. Grzegorzczak, *Kodeks postępowania karnego oraz ustawa o świadku koronnym*, Warszawa 2008, s. 901).

Przyjąć należy jednocześnie, że wyjątki, o których mowa w art. 426 § 1 k.p.k. (dotyczy ich zwrot - „chyba że ustawa stanowi inaczej”) odnoszą się w zasadzie do przepisów zawartych w Dziale IX Kodeksu postępowania karnego, dotyczących postępowania odwoławczego. Jako przykłady orzeczeń wydanych przez sąd odwoławczy, co do których przewidziano wyjątkowo możliwość ich zaskarżenia wskazać należy postanowienia o zastosowaniu tymczasowego aresztowania wydanego na skutek zażalenia, o przeprowadzeniu obserwacji, o zastosowaniu środka zapobiegawczego lub nałożeniu kary porządkowej (wskazane w art. 426 § 2 k.p.k.) oraz postanowienie o pozostawieniu bez rozpoznania przyjętego środka odwoławczego (art. 430 § 2 k.p.k.). Zwrócić przy tym należy uwagę na fakt, że zażalenia wniesione od wymienionych postanowień rozpoznawane są przez ten sam sąd odwoławczy, który wydał zaskarżone orzeczenie, tyle że przez inny, równorzędny skład tego sądu.

Postanowienie wyjaśniające wątpliwości co do wykonania orzeczenia wydanego przez sąd odwoławczy wydaje się dlatego, że orzeczenie sądu *ad quem* takie wątpliwości budzi. Wyjaśniane orzeczenie sądu odwoławczego przy tym wydane zostało w przedmiotowej sprawie po rozpoznaniu apelacji. To pierwotne orzeczenie sądu odwoławczego jest więc prawomocne i z pewnością nie można go zaskarżyć zwykłymi środkami odwoławczymi. Postanowienie wydane na podstawie

art. 13 § 1 k.k.w. stanowi zatem jedynie dopełnienie, wyjaśnienie prawomocnego już orzeczenia sądu odwoławczego.

Biorąc pod uwagę powyższe argumenty uznać należy, że **od wydanego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 13 § 1 k.k.w. postanowienia rozstrzygającego wątpliwości co do wykonania orzeczenia nie przysługuje zażalenie**. Pogląd taki jest wyrażany w piśmiennictwie (zob. Z. Hołda, K. Postulski, *Kodeks karny wykonawczy. Komentarz*, Gdańsk 2005, s. 115-116; T. Szymanowski, Z. Świda, *Kodeks karny wykonawczy. Komentarz*, Warszawa 1998, s. 42) oraz w orzecznictwie (postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 24 lipca 2002 r., II AKz 311/02, KZS z 2002 r., z. 7-8, poz. 57), co zresztą podkreślono w uzasadnieniu zaskarżonego zarządzenia. Poglądy te wyrażone zostały wprawdzie w odniesieniu do brzmienia art. 13 § 1 k.k.w. sprzed zmiany treści tego przepisu, która weszła w życie 1 stycznia 2012 r., ale zmiana ta nie ma znaczenia dla kwestii dopuszczalności zażalenia na postanowienie wydane na podstawie art. 13 § 1 k.k.w. przez sąd odwoławczy (zob. K. Postulski, *Kodeks karny wykonawczy. Komentarz*, Warszawa 2012, s. 132-133).

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy utrzymał zaskarżone postanowienie w mocy. Wobec tego, że zażalenie na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 19 września 2013 r., uznane zostało za niedopuszczalne, jego rozpoznanie jest niemożliwe.